Bioinformatyka

Andrzej Łyskowski, dr inż.
Katedra Biotechnologii i Bioinformatyki

andrzej.lyskowski@prz.edu.pl
H-237

Biologia strukturalne | interakcje

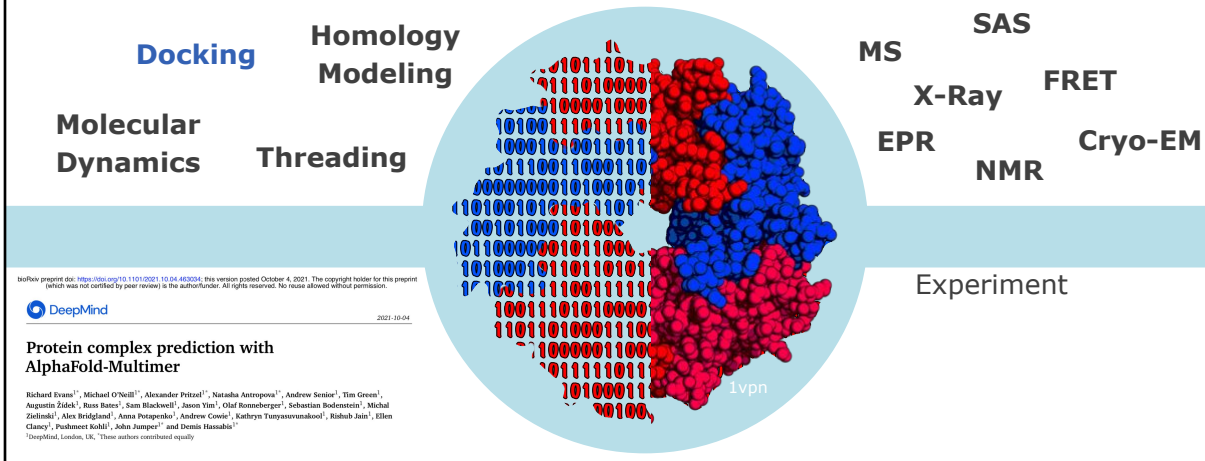

DeepMind

2021-10-04

Protein complex prediction with AlphaFold-Multimer

Richard Evans[1*], Michael O'Neill[1*], Alexander Pritzel[1*], Natasha Antropova[1*], Andrew Senior[1], Tim Green[1], Augustin Žídek[1], Russ Bates[1], Sam Blackwell[1], Jason Yim[1], Olaf Ronneberger[1], Sebastian Bodenstein[1], Michal Zielinski[1], Alex Bridgland[1], Anna Potapenko[1], Andrew Cowie[1], Kathryn Tunyasuvunakool[1], Rishub Jain[1], Ellen Clancy[1], Pushmeet Kohli[1], John Jumper[1*] and Demis Hassabis[1*]

[1]DeepMind, London, UK, [*]These authors contributed equally

High-throughput computation vs. High-resolution experiments

computational models are often not trusted by the experimental community

Spektroskopia magnetycznego rezonansu jądrowego (NMR)

Podstawa:

niektóre jądra atomowe wykazują właściwości magnetyczne.

różnica energii *spinów* jest proporcjonalna do siły przyłożonego pola magnetycznego.

rozszczepienie energii jest zależne od środowiska.

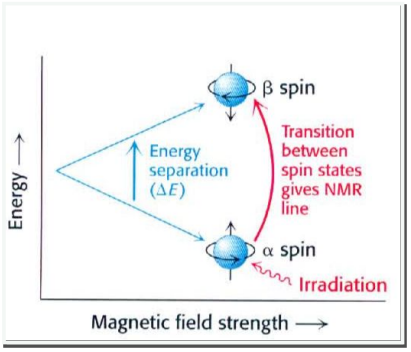

Naturalnie występujące izotopy pierwiastków o znaczeniu biologicznym.

Nucleus	Natural abundance (% by weight of the element)
^{1}H	99.984
^{2}H	0.016
^{13}C	1.108
^{14}N	99.635
^{15}N	0.365
^{17}O	0.037
^{23}Na	100.0
^{25}Mg	10.05
^{31}P	100.0
^{35}Cl	75.4
^{39}K	93.1

Skład izotopowy białek musi być wzbogacony w trakcie syntezy białek.

zastosowanie pożywek o zmodyfikowanym składzie izotopowym oraz odpowiednich szczepów ekspresyjnych.

znakowanie domen.

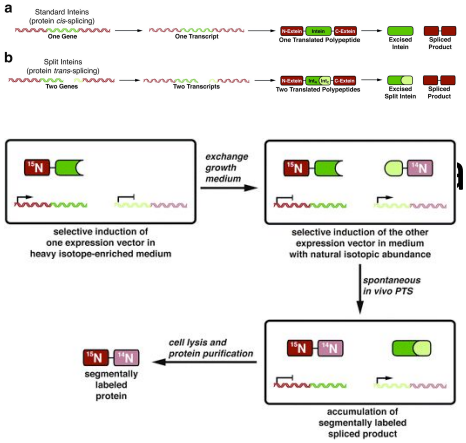

Stężona próbka białka:

1 mM lub 15 mg/ml^{-1} dla białka 15 kDa

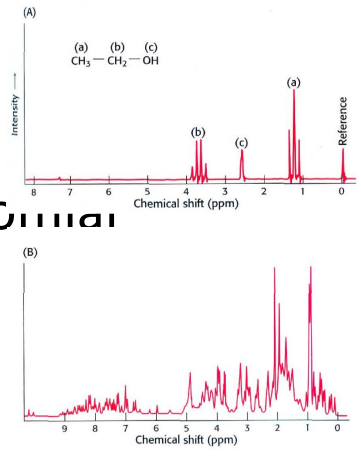

Pomiar

Uproszczenie widma NMR osiąga się poprzez zastosowanie odpowiednich metod pomiarowych:

jądrowego efektu Overhausera (NOE) w technice spektroskopii jądrowego efektu Overhausera (NOESY);

spektroskopii korelacyjnej (COSY);

całkowitej spektroskopii korelacyjnej (TOCSY)

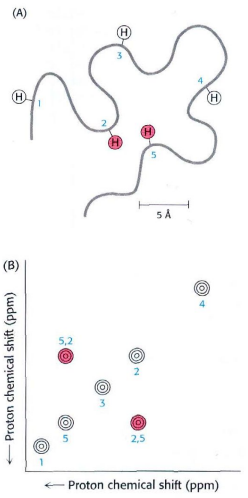

Analiza

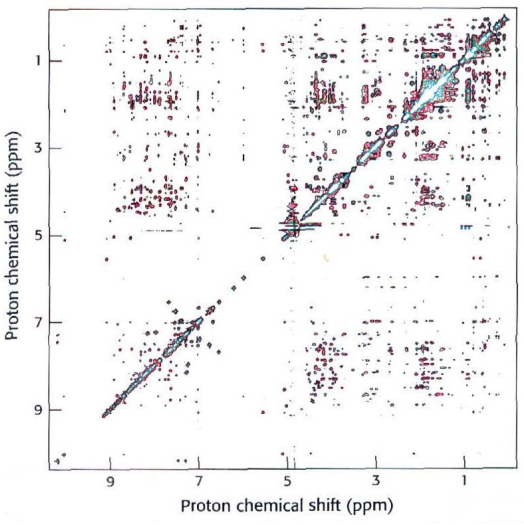

Analiza

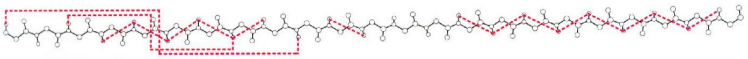

W trakcie interpretacji widm (ręcznej lub automatycznej) stosuje się następujące typy ograniczeń:

odległości;

kątów;

orientacji przestrzennej.

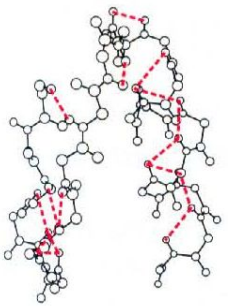

Wynikiem pomiarów jest rodzina struktur.

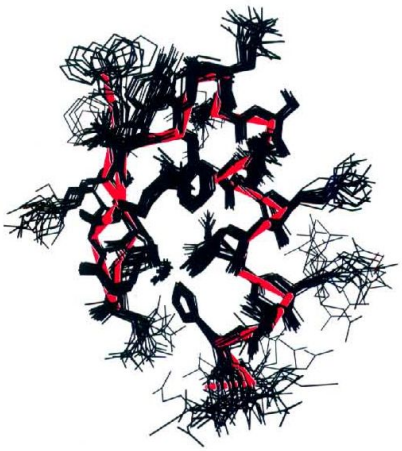

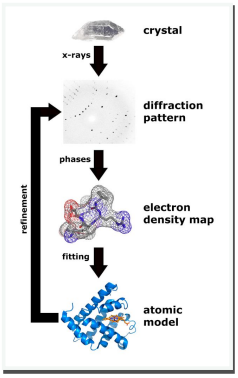

Etapy wyznaczania struktury

Krystalografia rentgenowska

To pierwsza i ciągle najczęściej wykorzystywana metoda oznaczania struktury przestrzennej białka na poziomie atomowym.

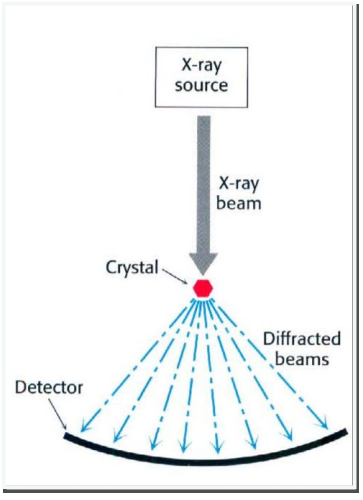

Kryształ

Kryształ

to materiał, którego materiał na poziomie atomów/jonów/cząsteczek jest rozmieszczony w regularny i powtarzalny sposób.

Krystalizacja białek

proces poszukiwanie selektywnych, indywidualnych warunków krystalizacji białka poprzez:

- wysalanie;
- metody przesiewowego badania różnych warunków.

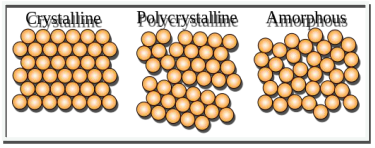

Promieniowanie rentgenowskie

Promienowanie w zakresie 0.1-10 nm (100 eV-100keV).

Dlaczego nie można stosować światła widzialnego?

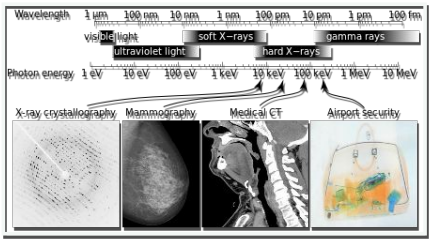

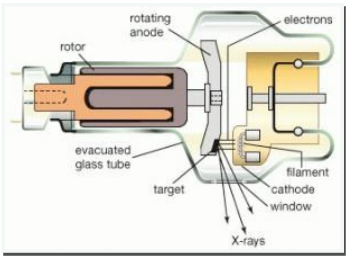

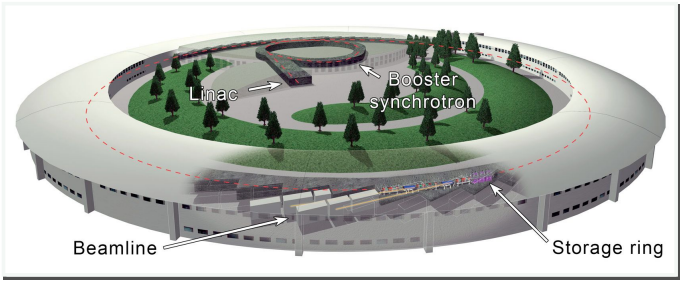

Promieniowanie rengenowskie ulega rozszczepieniu na elektronach atomów.

Rozproszone fale nakładają się tworząc obraz interferencyjny, na którym wzmocnienie lub wygaszenie fali jest zależne od rodzaju i położenia atomu w krysztale.

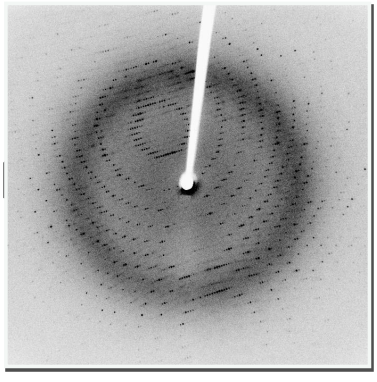

Historycznie rolę detektora spełniała klisza fotograficzne.

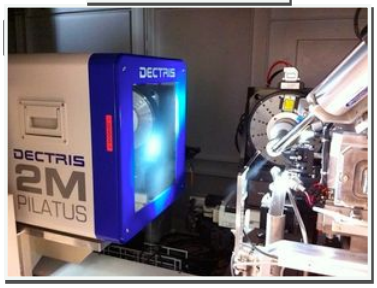

Po wstępnej analizie (indeksacji) dane poddawane są przekształceniu Fouriera. W jego wyniku otrzymuje się mapę elektronową, którą musi zostać zinterpretowana.

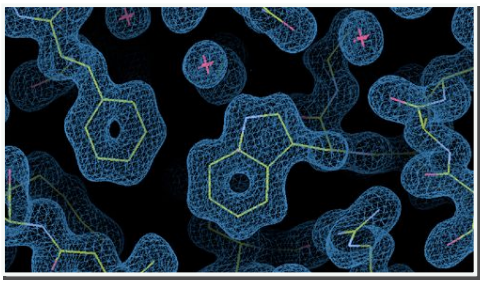

Struktura 3D

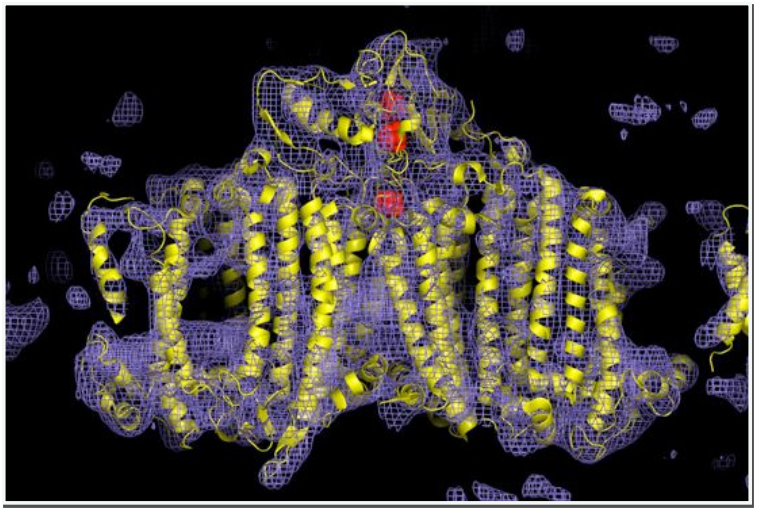

- Kryształ *vs.* roztwór.
- Pojedyncza stuktura *vs.* rodzina.
- Statyczny obraz *vs.* obraz dynamiczny.
-
- Dowolny rozmiar cząsteczki *vs.* limit masy cząsteczkowej.

Molecular Docking

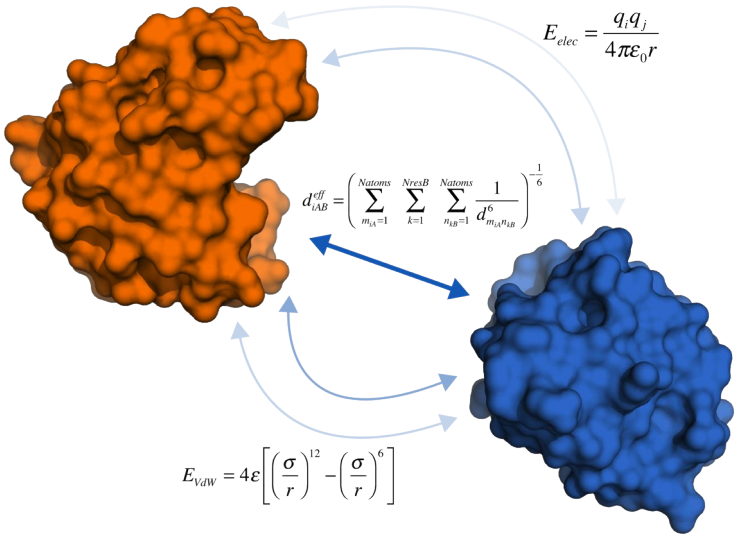

Metodologia

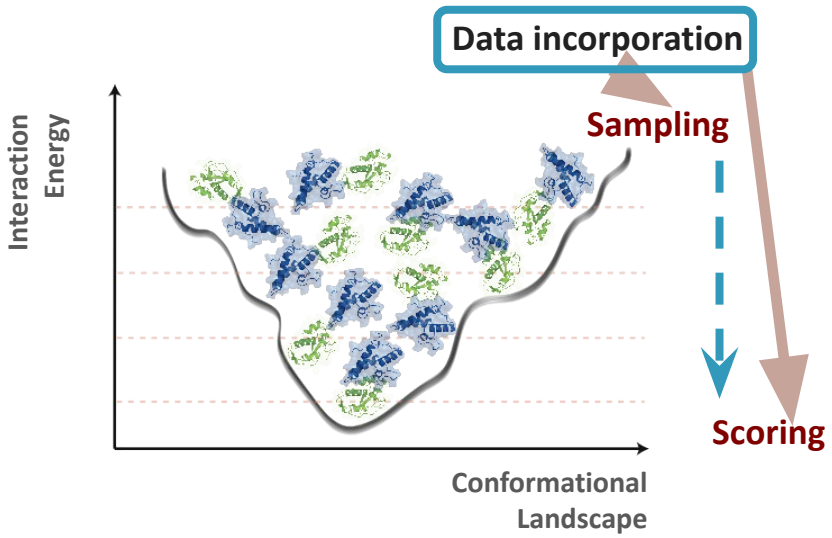

Integracja danych

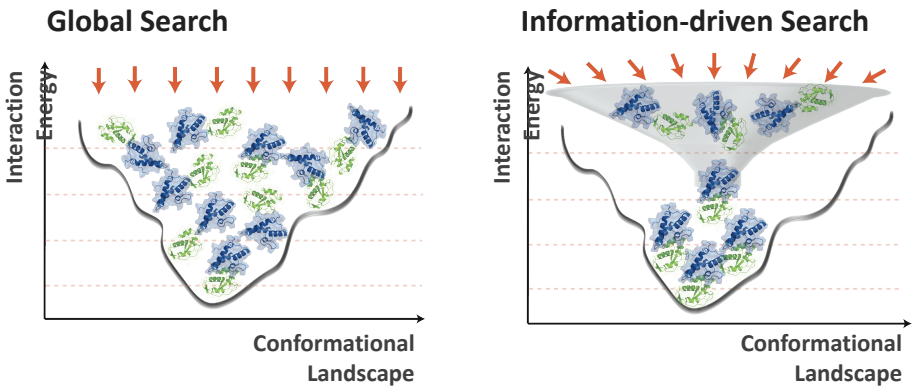

Kompleksowe modelowanie

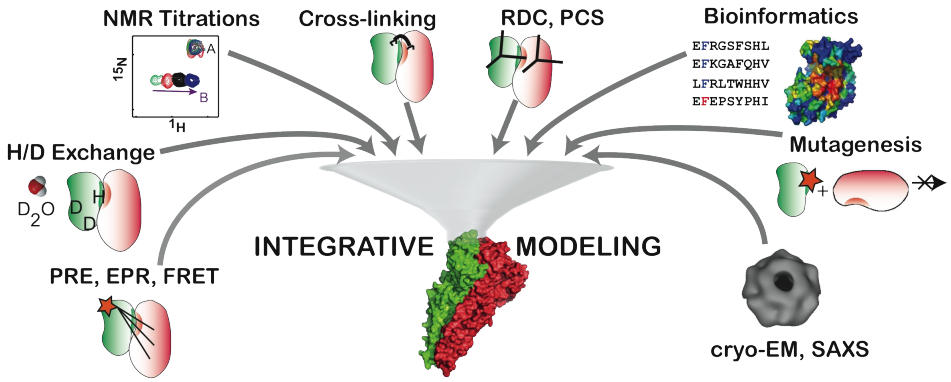

Experimental sources:
mutagenesis

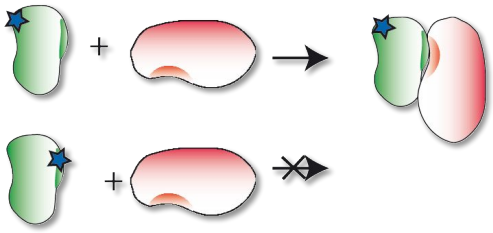

Advantages/disadvantages

+ Residue level information

- Loss of native structure should be checked

Detection

- Binding assays

- Surface plasmon resonance

- Mass spectrometry

- Yeast two hybrid

- Phage display libraries, ...

Experimental sources:
cross-linking and other chemical modifications

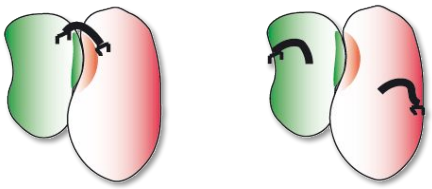

Advantages/disadvantages

+ Distance information between linker residues

- Cross-linking reaction problematic

- Detection difficult

Detection

- Mass spectrometry

Experimental sources:
H/D exchange

Advantages/disadvantages

+ Residue information

- Direct vs indirect effects

- Labeling needed for NMR

Detection

- Mass spectrometry

- NMR ^{15}N HSQC

Experimental sources:
NMR chemical shift perturbations

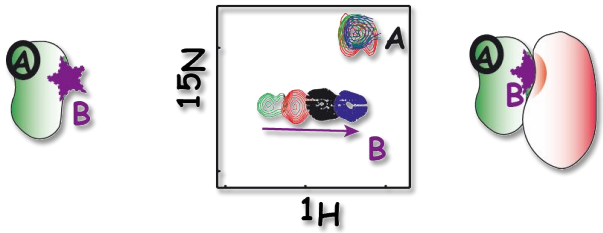

Advantages/disadvantages

+ Residue/atomic level

+ No need for assignment if combined with a.a. selective labeling

- Direct vs indirect effects

- Labeling needed

Detection

- NMR ^{15}N or ^{13}C HSQC

Experimental sources:
NMR orientational data (RDCs, relaxation)

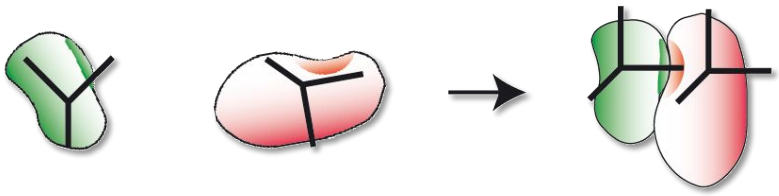

Advantages/disadvantages

+ Atomic level
- Labeling needed

Detection

- NMR

HADDOCK:
An integrative modeling platform

Incorporates ambiguous and low-resolution data to aid the docking

Capable of docking up to 20 molecules (2.4 version)

Symmetries can be leveraged

Allows for flexibility at the interface

Final flexible refinement in explicit solvent

Consistent performance over the years in CAPRI

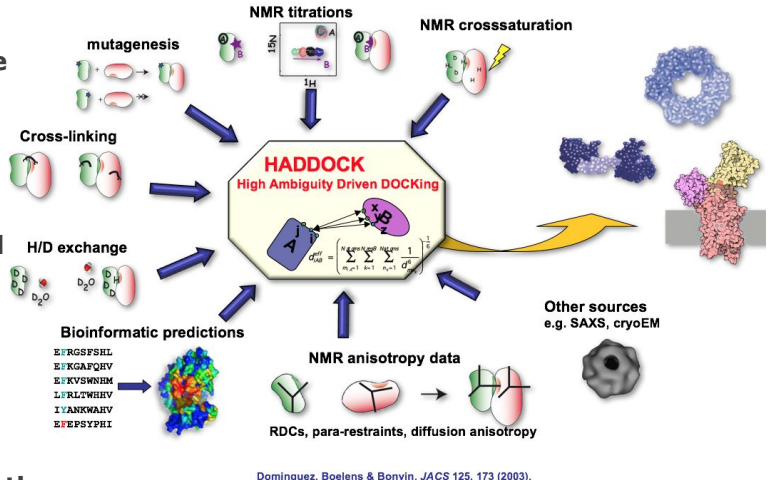

Dominguez, Boelens & Bonvin. *JACS* 125, 173 (2003).

http://www.bonvinlab.org/software

Data-driven docking with HADDOCK

List of interface residues for protein A

List of interface residues for protein B

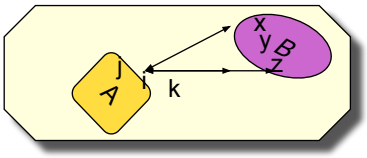

Effective distance d_{iAB}^{eff} calculated as

$$d_{iAB}^{eff} = \left(\sum_{m_{iA}=1}^{N_{atoms}} \sum_{k=1}^{N_{resB}} \sum_{n_k=1}^{N_{atoms}} \frac{1}{d_{mn_k}^6} \right)^{-\frac{1}{6}}$$

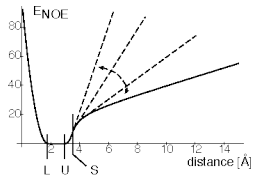

Ambiguous Interaction Restraint:
a residue must make contact with any residue from the other list

Different fraction of restraints (typically 50%) randomly deleted for each docking trial to deal with inaccuracies and errors in the information used

(Nilges & Brunger 1991)

$$E_{NOE} = \begin{cases} (r - L)^2 & \text{if } r < L \\ 0 & \text{if } L < r < U \\ (U - r)^2 & \text{if } U < r < S \\ A(r - U)^{-1} + B(r - U) + C & \text{if } r > S \end{cases}$$

Searching the interaction space in HADDOCK

Experimental and/or predicted information is combined with an empirical force field into an energy function whose minimum is searched for

$$V_{potential} = V_{bonds} + V_{angles} + V_{torsion} + V_{non\text{-}bonded} + V_{exp}$$

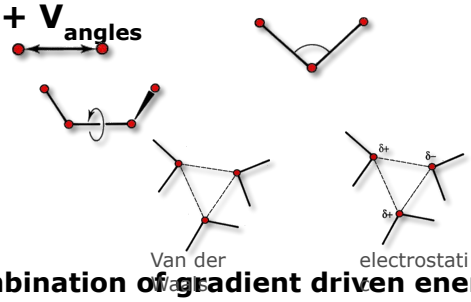

Search is performed by a combination of gradient driven energy minimization and molecular dynamics simulations

Projektowanie leków oparte o receptor

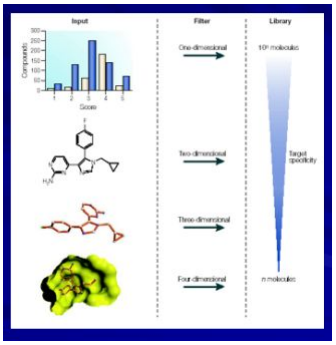

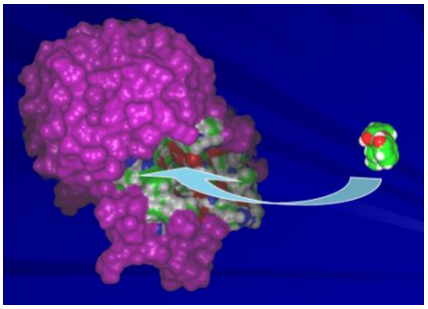

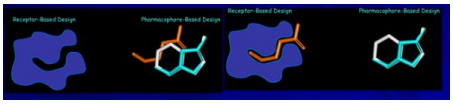

>projektowanie leków oparte o receptor

Analiza struktury 3D
Identyfikacja miejsca aktywnego
Identyfikacja interakcji:

Orientacja liganda

Odziaływania ligand-receptor

Wprowadzenie komplementarnych modyfikacji

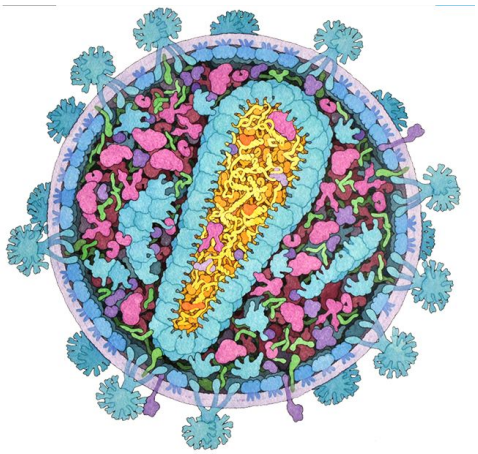

>dokowanie *(ang. docking)*

Procedura:

Umieść ligand w miejscu aktywnym

Zminimalizuj energię

Zoptymalizuj interakcje

Wiązania wodorowe

Oddziaływania hydrofobowe

Zawadę steryczną

Oceń

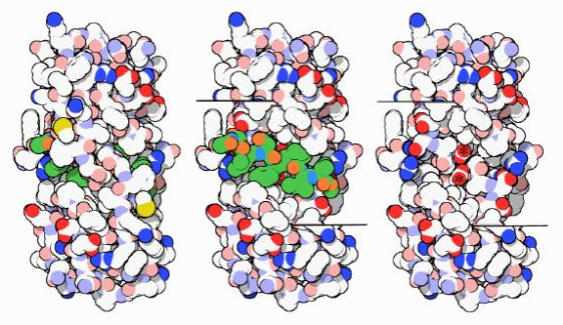

>dokowanie

Cel:

wyznaczenie za pomocą metod obliczeniowych kompleksu ligand-receptor.

Aktywność biologiczna oparta jest o specyficzne odziaływania

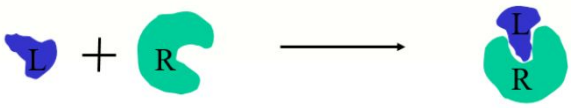

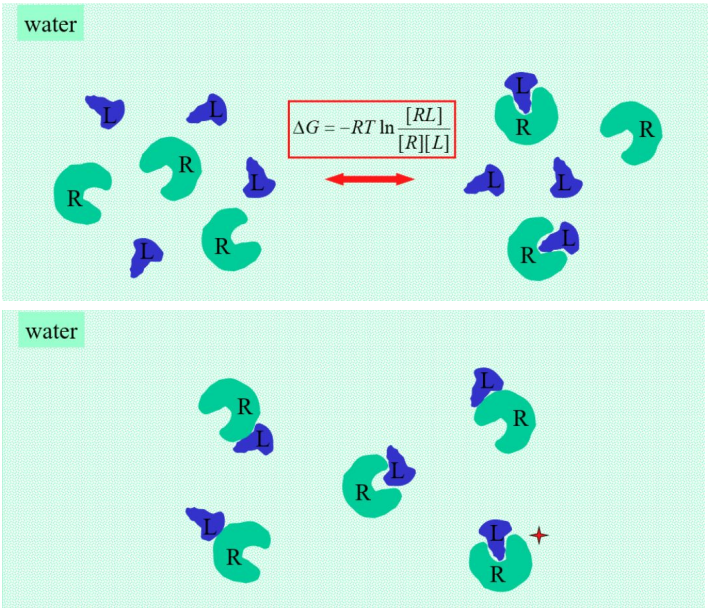

>dokowanie: przygotowanie modelu

Punkt wyjścia:

Struktura kompleksu jest znana (*ang. bound docking)*

Ograniczona przestrzeń dokowania

Znana ‚energia'

Brak ‚giętkości'

‚Opisana' natura oddziaływań

Struktura kompleksu nie jest znana (*ang. unbound docking)*

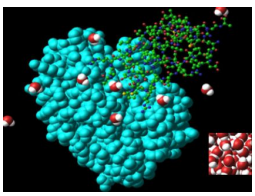

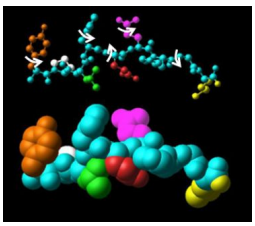

>dokowanie: przygotowanie receptora

Każda symulacja wymaga precyzyjnego określenia parametrów startowych. Właściwości aminokwasów zmieniają się wraz z parametrami środowiska.

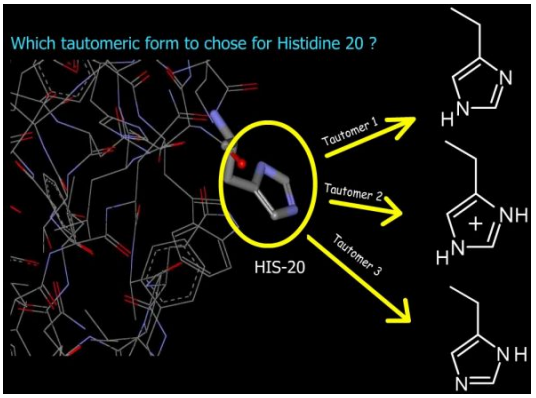

>dokowanie: przygotowanie ligandu

Struktura ligandu musi zawierać:

wyłącznie ligand

wszystkie wariacje strukturalne (enancjomery, izomery cis/trans, tautomery, warianty ‚H')

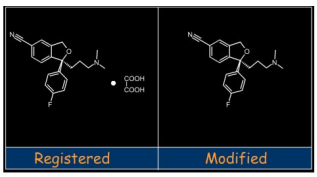

Tautomers generation

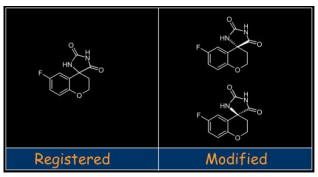

Double bond cis/trans isomers generation

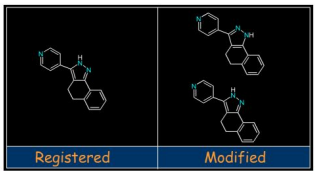

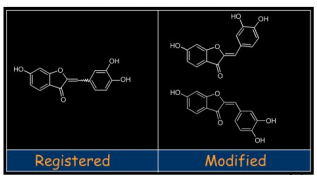

>dokowanie: optymalizacja

Dokowanie:

Statyczne *(ang. static)*

Dynamiczne *(ang. flexible)*

Uwzględnia zmiany w strukturze 3D ligandu i receptora

Zmiany strukturalne można oszacować za pomocą:

Dynamiki molekularnej i minimalizacji energii kompleksów

Metod Monte Carlo

Bibliotek (rotamerów, białek (NMR))

Lokalnych potencjałów

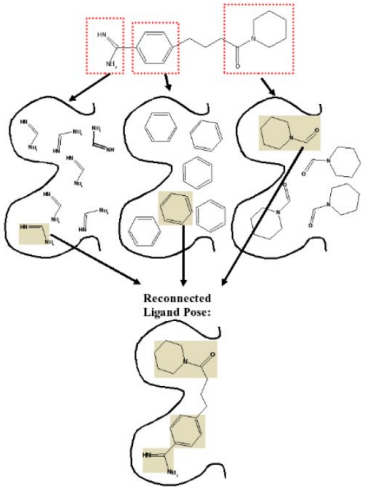

>dokowanie: wizualizacja

Oddziaływanie ligand-recetor można analizować na różnych poziomach:

Atomowym

Powierzchni initerakcji

Siatki *(ang. grid)*

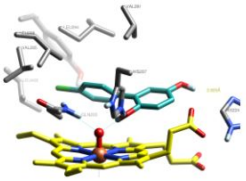

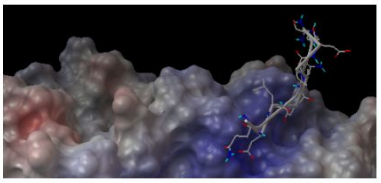

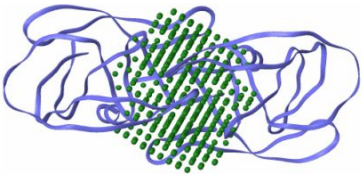

>dokowanie: interpretacja wizualizacji

Interpretacja komplementarności oddziaływań ligand-receptor:

Na poziomie kształtu

Na poziomie właściwości fizyko-chemicznych

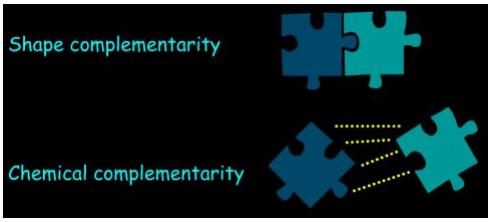

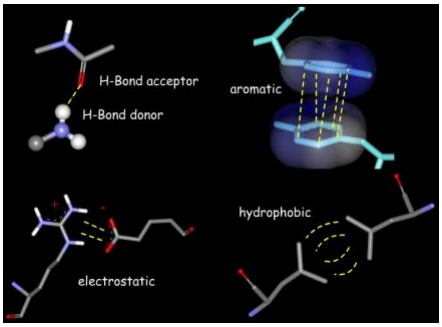

>dokowanie: strategie

Elastyczny ligand | Swobodne wiązania
Zmiany w entropii | Swobodne wiązania
Solwatacja | Interakcje ligand-receptor
Interakcje związków małocząsteczkowych (woda, jony, itp.)
Tautomery
Elastyczność białek | Wymuszone dopasowanie
Specyficzność wiązania | Identyfikacja kluczowych oddziaływań
Efekty farmakologiczne

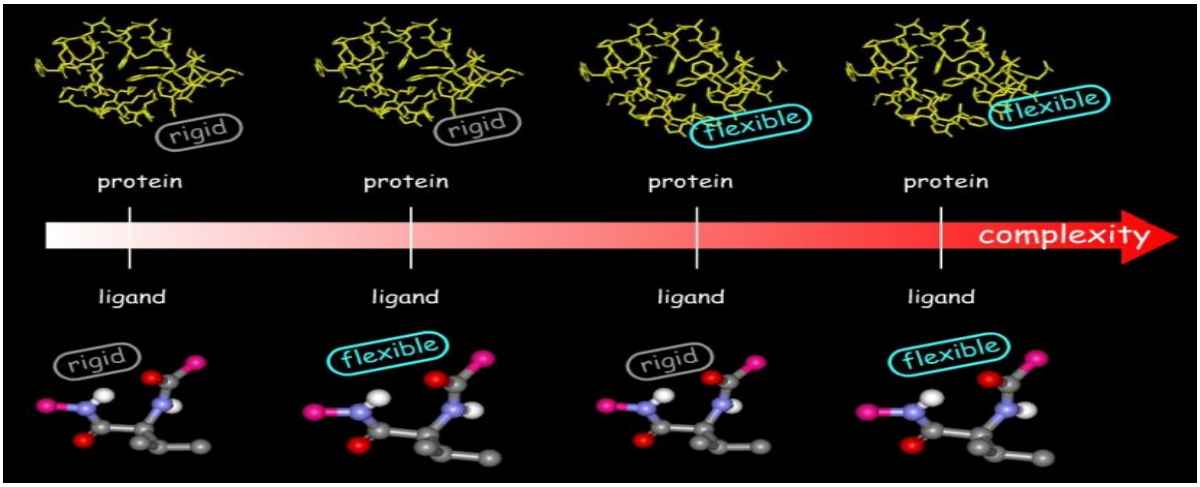

>dokowanie: minimalizacja energii

$$\Delta G = \Delta E_{vdW} + \Delta G_{desol} + \Delta E_{elec} + \Delta G_{const}$$

ΔE_{vdW}: van der Waals energy; Shape complementarity

ΔG_{desol}: Desolvation energy; Hydrophobicity

ΔE_{elec}: Electrostatic interaction energy

ΔG_{const}: Translational, rotational and vibrational free energy changes

$$\Delta G_{desol} = \sum_i N_i \Delta G_i$$

N_i: Number of atoms of type i

ΔG_i: Desolvation energy for an atom of type i

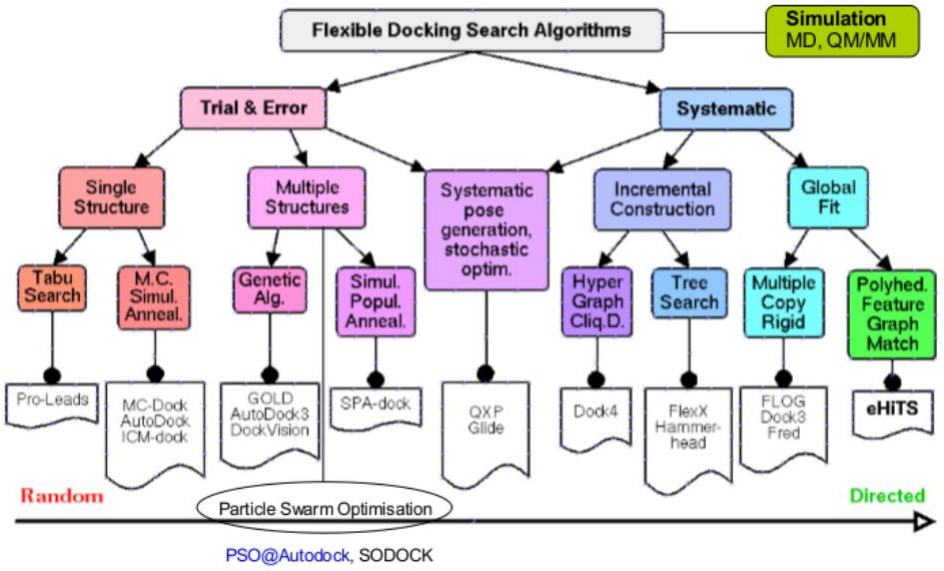

>dokowanie:
minimalizacja energii
Znalezienie globalnego minimum za pomocą technik obliczeniowych

Translacja, rotacja ligandu
Wykorzystanie istniejącej wiedzy
Losowe zmiany parametrów
Ocena parametryczna

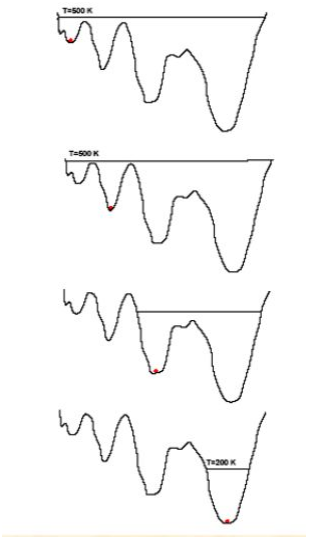

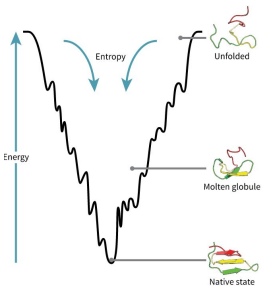

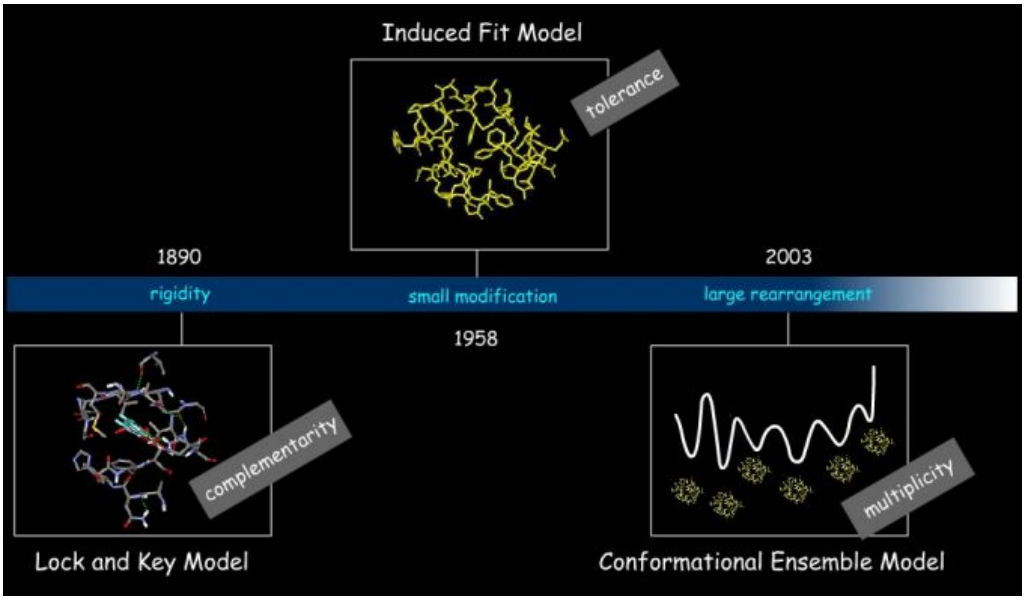

>dokowanie: podsumowanie

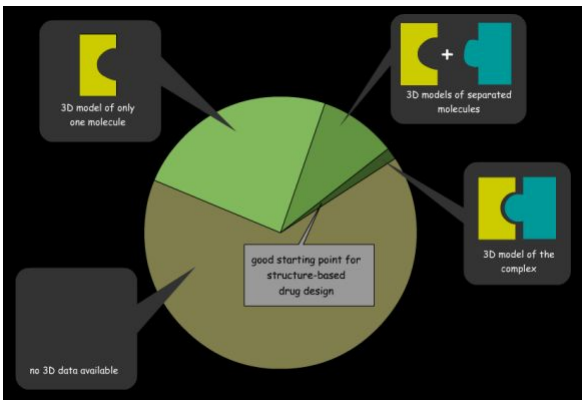

Ograniczenia:

Ograniczone informacje strukturalne

>dokowanie: klasyfikacja

Ze względu na obiekty:

Małe cząsteczki (ligandy)

Białka

Kwasy nukleionowe

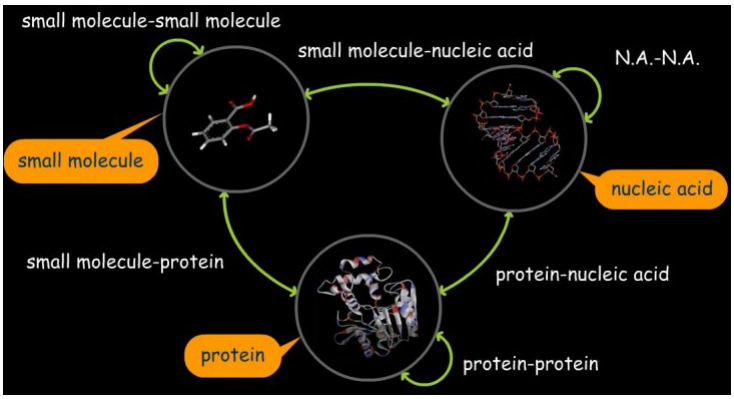

>dokowanie: efekty

Binding mode (pose) wzajemny geometryczny układ ligandu i receptora

Układ opisuje relatywne orientacje zadokowanej cząsteczki względem receptora uwzględniając jego konkretną konformację

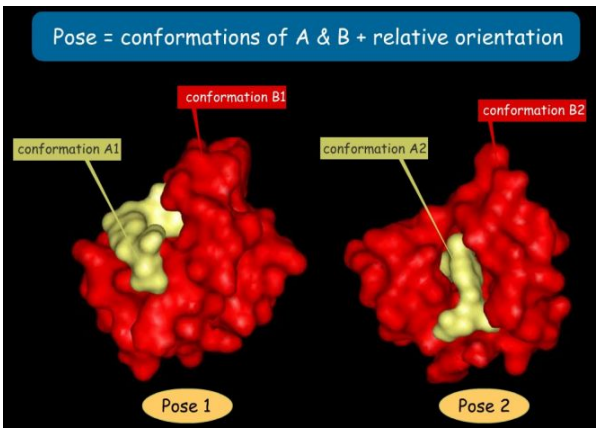

>dokowanie: ocena

OCENA EKSPERYMENTU DOKOWANIA MA CHARAKTER RELATYWNY
Zależy od zastosowanych parametrów oraz funkcji użytych przez wybrany pakiet do ceny wyniku.

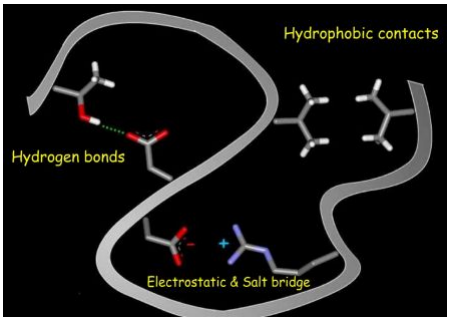

- WYNIKÓW DOKOWANIA OTRZYMANYCH Z DWÓCH RÓŻNYCH PAKIETÓW NIE MOŻNA BEZPOŚREDNIO PORÓWNAĆ!

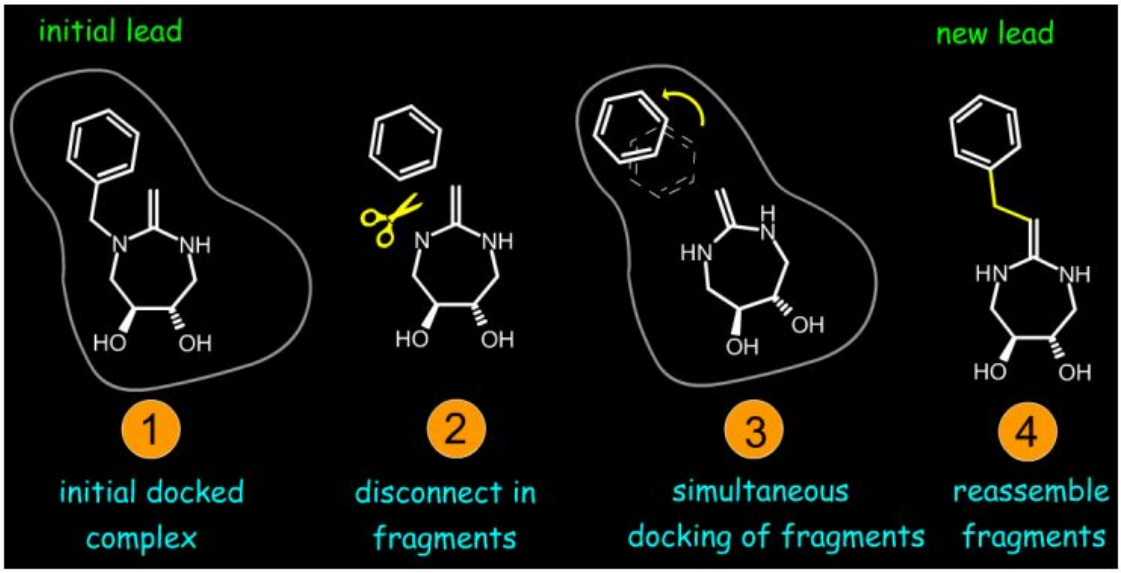

Bioinformatyka

Kombinacja informacji biologicznych i technik informacyjnych.
Analiza bioinformatyczna opiera się na analizie informacji zebranych w bazach danych w celu wyjaśnienia obserwowanych faktów doświadczalnych
Rezultatem analizy są:

- Określenie wzajemnych zależności,
- Pokrewieństwa sekwencji kodujących,
- Podobieństwa struktur,
- Profile ekspresji,
- Profile szlaków metabolicznych.

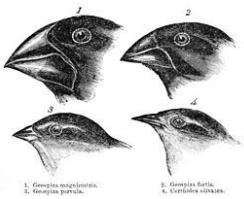

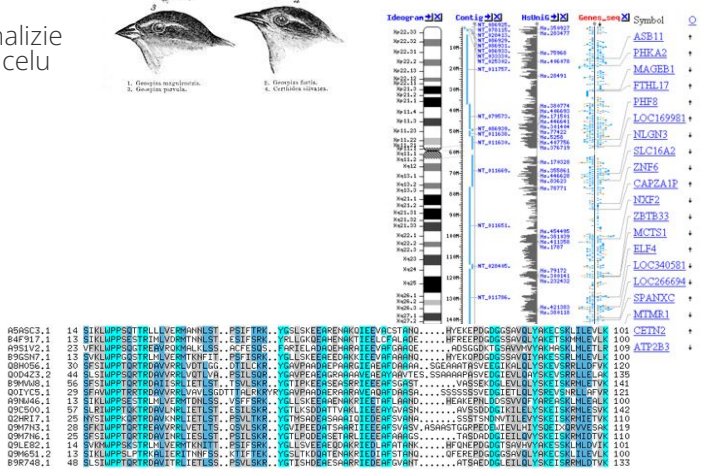

Rola komputerów

Źródłem danych są organizmy żywe.

Każdy gatunek stanowi niepowtarzalny i unikalny zbiór danych, którego wielkość jest różna w zależności.

Każda naturalna wariacja w ramach gatunku stanowi nowy zbiór danych.

Komputery są niezbędne do gromadzenia, zarządzania i przetwarzania danych w akceptowalnym zakresie czasowym.

GENBANK AND WGS STATISTICS

		GenBank		WGS	
Release	Date	Bases	Sequences	Bases	Sequences
3	Dec 1982	680338	606		
14	Nov 1983	2274029	2427		
20	May 1984	3002088	3665		
129	Apr 2002	19072679701	16769983	692266338	172768
130	Jun 2002	20648748345	17471130	3267608441	397502
131	Aug 2002	22616937182	18197119	3848375582	427771
237	Apr 2020	415770027949	216531829	7788133221338	1267547429
238	Jun 2020	427823258901	217122233	8114046262158	1302852615
239	Aug 2020	654057069549	218642238	8841649410652	1408122887

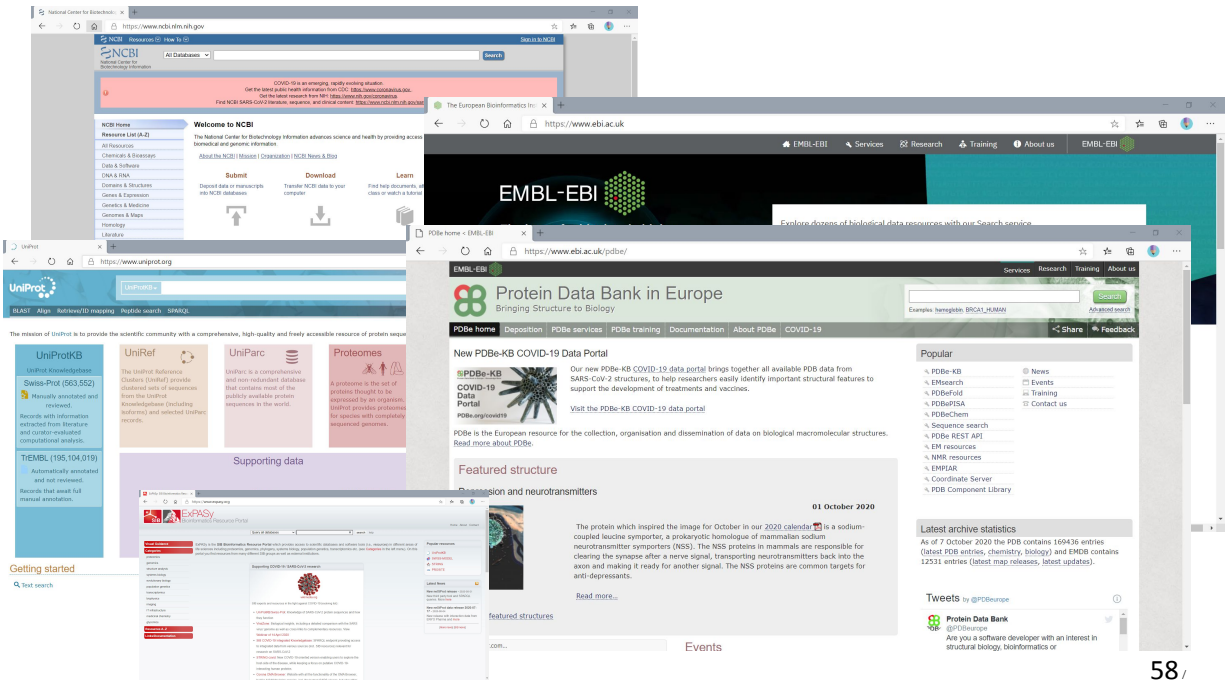

Omica

Dane omiczne to dane ze specyficznych eksperymentów naukowych padające poszczególne aspekty aktywności biologicznej na różnych jej poziomach molekularnych:

- Genomika: DNA
- Proteomika: białka
- Metabolomika: małocząsteczkowe związki chemiczne (np. pochodzące ze szlaków metabolicznych)

Proteom

Proteom
component białkowy komórek kodowany przez genom.

Stężenie białek w komórce...

-nie jest prostą funkcją ekspresji genów

-podlega licznym modyfikacjom, które decydują o końcowych właściwościach.

W połączeniu z genomem pozwala:

-identyfikować szlaki metaboliczne zaangażowane w badane procesy

-monitorować procesy patologiczne na poziome komórkowym

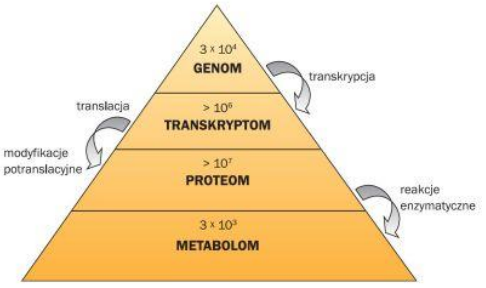

Genom	Proteom	Metabolom
statyczny	dynamiczny	dynamiczny
możliwość amplifikacji	brak	brak
jednorodny	niejednorodny	niejednorodny
stałe stężenie	zmienne stężenie	zmienne stężenie

Biologia systemów

...to całościowe, holistyczne, spojrzenie na funkcjonowanie komórek czy organizmów opierające się na analizie wycinkowych prac badawczych umożliwiające modelowanie układów biologicznych.

Biologia systemów wykorzystuje w równym stopniu informacje genetyczne, proteomiczne i metabolomiczne poprzez analizę funkcjonalną (analizę funkcji cząsteczek).

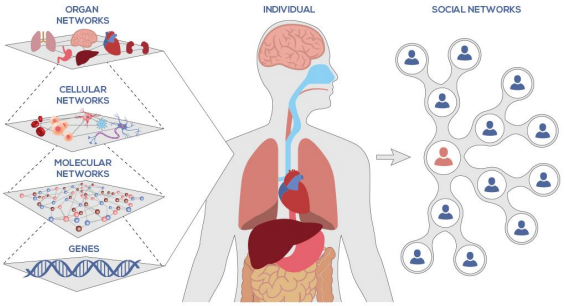

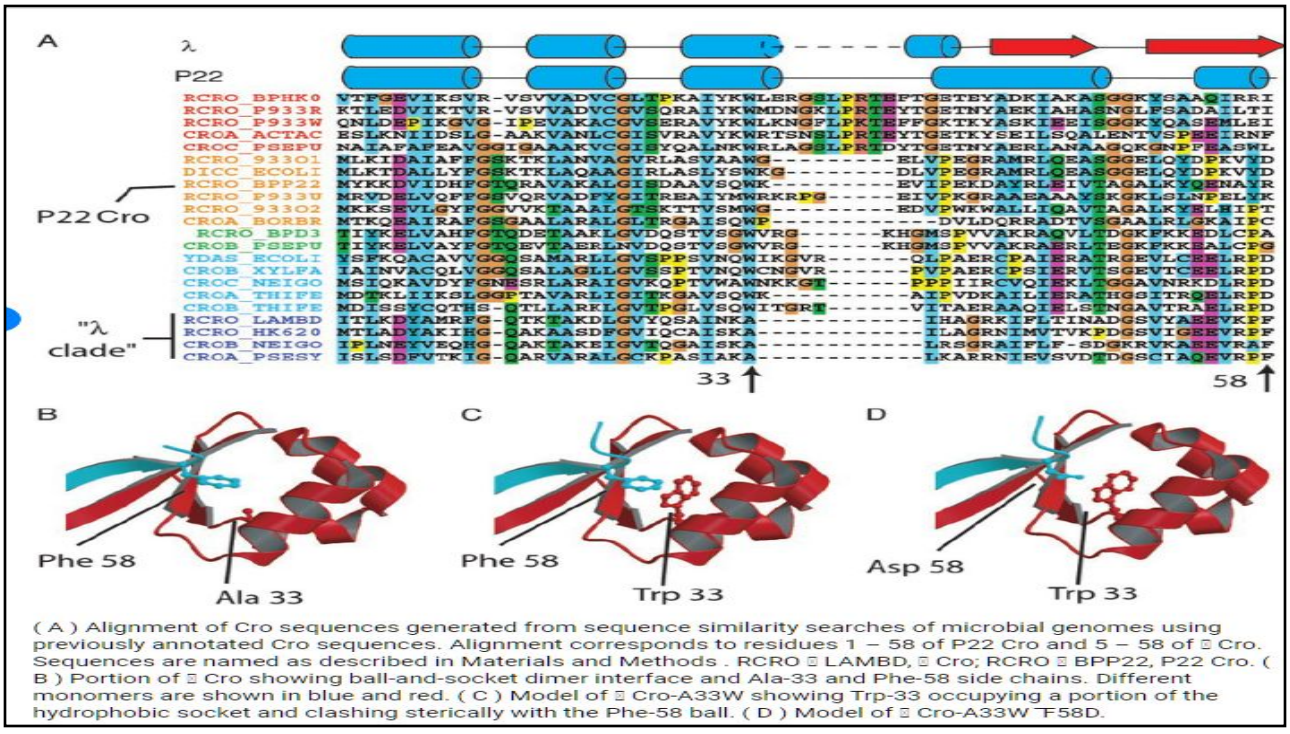

(A) Alignment of Cro sequences generated from sequence similarity searches of microbial genomes using previously annotated Cro sequences. Alignment corresponds to residues 1 – 58 of P22 Cro and 5 – 58 of □ Cro. Sequences are named as described in Materials and Methods . RCRO □ LAMBD, □ Cro; RCRO □ BPP22, P22 Cro. (B) Portion of □ Cro showing ball-and-socket dimer interface and Ala-33 and Phe-58 side chains. Different monomers are shown in blue and red. (C) Model of □ Cro-A33W showing Trp-33 occupying a portion of the hydrophobic socket and clashing sterically with the Phe-58 ball. (D) Model of □ Cro-A33W ⁻F58D.

Dopasowanie sekwencji

Warianty:

- identyczne sekwencje
- sekwencje z błędami (*ang. match & mismatch*)
- insercje i delecje
- konserwacja

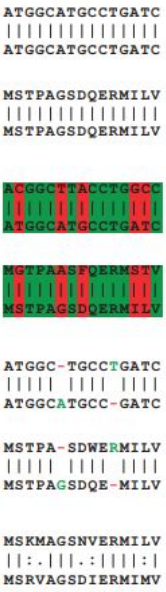

Typy dopasowań

Needleman and Wunsch (1970)

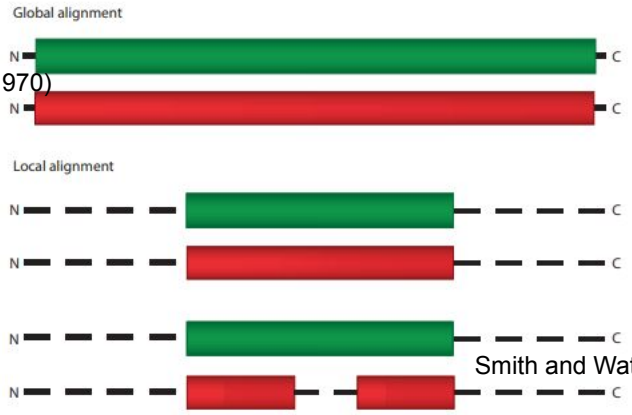

Smith and Waterman (1981)

podobieństwo i homologia sekwencji

- Każda para sekwencji będzie wykazywać pewien poziom podobieństwa.
- Podobieństwo nie świadczy o wspólnym pochodzeniu lub właściwościach – może mieć ono charakter losowy.

- Sekwencje homologiczne to sekwencje pochodzące od wspólnego przodka.

  Dwie lub więcej sekwencji nigdy nie będzie homologiczne w 50%.
  Dwie lub sekwencji może posiadać 50 % podobieństwa co może świadczyć o homologii pomiędzy nimi.

- Ortologi
  dwa homologiczne geny występujące w odrębnych gatunkach posiadające te same funkcje.
- Paralogi
  dwa homologiczne geny u tego samego (lub odrębnego) gatunku posiadające różne funkcje.

Zmiany ewolucyjne

Mutacje (zmiana tożsamości, usunięcie lub dodanie aminokwasu/domeny) na poziomie genetycznym zachodzą tylko w określonych warunkach i gdy nie wpływają na strukturę lub funkcję kodowanego białka

Problem: jak ocenić podobieństwo sekwencji uwzględniając zmiany ewolucyjne?

Ewolucja białek

Zmiany ewolucyjne mogą zachodzić w dwóch obszarach sekwencji:

- *kluczowym*, czyli obszarze odpowiedzialnym za konkretną funkcję biologiczną;
- *powłoce*, czyli obszarze odpowiedzialnym za uformowanie struktury białka ale nie biorącym bezpośredniego udziału w katalizie.

Zachodzące mutacje w obszarze kluczowym mają tendencję do zamiany aminokwasów na inne o podobnych właściwościach fizykochemicznych.
Np. zamiana hydrofobowych aminokwasów w rdzeniu białka (Leu, Ile, Val).

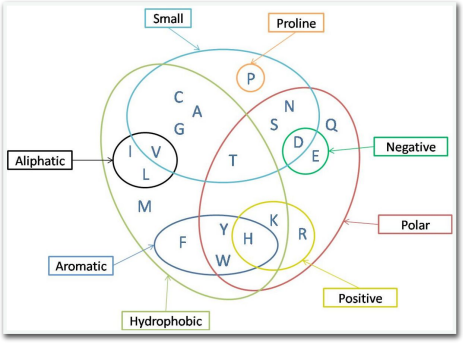

blosum (blocks substitution matrix)

Macierze BLOSUM zostały opracowane w oparciu o analizę lokalnych dopasowani spokrewnionych fragmentów sekwencji.
W wyniku analizy spokrewnionych i zakonserwowanych sekwencji nie zawierających przerw w bazie danych BLOCKS ustalono częstotliwość występujących mutacji. Następnie dokonano obliczenia odpowiednich parametrów dla wszystkich potencjalnych 210 zmian dla wszystkich standardowych 20 aminokwasów.

Macierze BLOSUM zostały wprowadzone przez Steven Henikoff i Jorja Henikoff w 1992 r.

	Ala	Arg	Asn	Asp	Cys	Gln	Glu	Gly	His	Ile	Leu	Lys	Met	Phe	Pro	Ser	Thr	Trp	Tyr	Val
Ala	4																			
Arg	−1	5																		
Asn	−2	0	6																	
Asp	−2	−2	1	6																
Cys	0	−3	−3	−3	9															
Gln	−1	1	0	0	−3	5														
Glu	−1	0	0	2	−4	2	5													
Gly	0	−2	0	−1	−3	−2	−2	6												
His	−2	0	1	−1	−3	0	0	−2	8											
Ile	−1	−3	−3	−3	−1	−3	−3	−4	−3	4										
Leu	−1	−2	−3	−4	−1	−2	−3	−4	−3	2	4									
Lys	−1	2	0	−1	−3	1	1	−2	−1	−3	−2	5								
Met	−1	−1	−2	−3	−1	0	−2	−3	−2	1	2	−1	5							
Phe	−2	−3	−3	−3	−2	−3	−3	−3	−1	0	0	−3	0	6						
Pro	−1	−2	−2	−1	−3	−1	−1	−2	−2	−3	−3	−1	−2	−4	7					
Ser	1	−1	1	0	−1	0	0	0	−1	−2	−2	0	−1	−2	−1	4				
Thr	0	−1	0	−1	−1	−1	−1	−2	−2	−1	−1	−1	−1	−2	−1	1	5			
Trp	−3	−3	−4	−4	−2	−2	−3	−2	−2	−3	−2	−3	−1	1	−4	−3	−2	11		
Tyr	−2	−2	−2	−3	−2	−1	−2	−3	2	−1	−1	−2	−1	3	−3	−2	−2	2	7	
Val	0	−3	−3	−3	−1	−2	−2	−3	−3	3	1	−2	1	−1	−2	−2	0	−3	−1	4

blast

BLAST (ang.: basic local alignmet search tool) pozwala na wyszukiwanie w parach:

- DNA:DNA (blastn)
- białko:białko (blastp)
- DNA tłumaczenie:białko (blastx)
- DNA tłumaczenie: DNA tłumaczenie (tblastx)
- białko: DNA tłumaczenie (tblastn)
- megablast
- PSI-BLAST

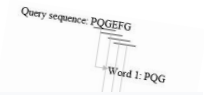


```
;LCBO - Prolactin precursor - Bovine
; a sample sequence in FASTA format
MDSKGSSQKGSRLLLLLVVSNLLLCQGVVSTPVCPNGPGNCQVSLRDLFDRAVMVSHYIHDLSS
EMFNEFDKRYAQGKGFITMALNSCHTSSLPTPEDKEQAQQTHHEVLMSLILGLLRSWNDPLYHL
VTEVRGMKGAPDAILSRAIEIEEENKRLLEGMEMIFGQVIPGAKETEPYPVWSGLPSLQTKDED
ARYSAFYNLLHCLRRDSSKIDTYLKLLNCRIIYNNNC*

>MCHU - Calmodulin - Human, rabbit, bovine, rat, and chicken
ADQLTEEQIAEFKEAFSLFDKDGDGTITTKELGTVMRSLGQNPTEAELQDMINEVDADGNGTID
FPEFLTMMARKMKDTDSEEEIREAFRVFDKDGNGYISAAELRHVMTNLGEKLTDEEVDEMIREA
DIDGDGQVNYEEFVQMMTAK*

>gi|5524211|gb|AAD44166.1| cytochrome b [Elephas maximus maximus]
LCLYTHIGRNIYYGSYLYSETWNTGIMLLLITMATAFMGYVLPWGQMSFWGATVITNLFSAIPYIGTNLV
EWIWGGFSVDKATLNRFFAFHFILPFTMVALAGVHLTFLHETGSNNPLGLTSDSDKIPFHPYYTIKDFLG
LLILILLLLLLALLSPDMLGDPDNHMPADPLNTPLHIKPEWYFLFAYAILRSVPNKLGGVLALFLSIVIL
GLMPFLHTSKHRSMMLRPLSQALFWTLTMDLLTLTWIGSQPVEYPYTIIGQMASILYFSIILAFLPIAGX
IENY
```

ocena wyniku msa

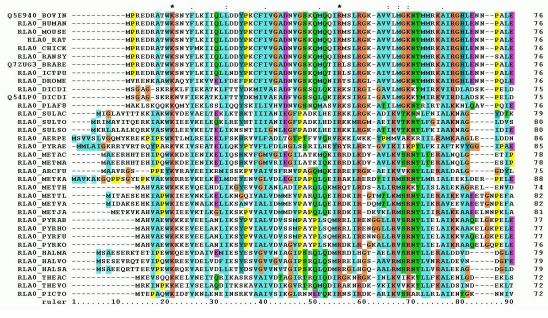

Dla dopasowania dwóch sekwencji możliwe jest obliczenie parametru będącego oceną jakości przyrównania.

W przypadku dopasowania wielu sekwencji jest to nie możliwe!
Nie ma dopasowania idealnego | poprawnego.
Jest tylko dopasowanie **optymalne**.

Ocena jakości dopasowania wielu sekwencji jest w gestii badacza.

Czy kolejność wprowadzenia sekwencji w dopasowaniu będzie mieć znaczenia?

czy kolejność wprowadzenia sekwencji w dopasowaniu będzie mieć znaczenia?

Im więcej sekwencji tym większy ‚ciężar' poprawnie dopasowanych fragmentów sekwencji.

Bez interwencji badacza automatyczna korekta dopasowanie jest niezwykle trudna.

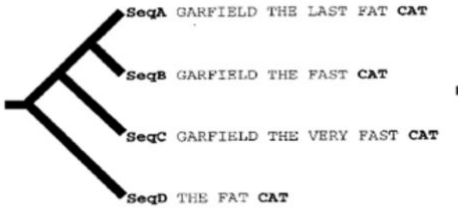


```
SeqA GARFIELD THE LAST FA-T CAT
SeqB GARFIELD THE FAST CA-T ---
SeqC GARFIELD THE VERY FAST CAT
SeqD -------  THE ---- FA-T CAT
```

graficzna reprezentacja zmian ewolucyjnych

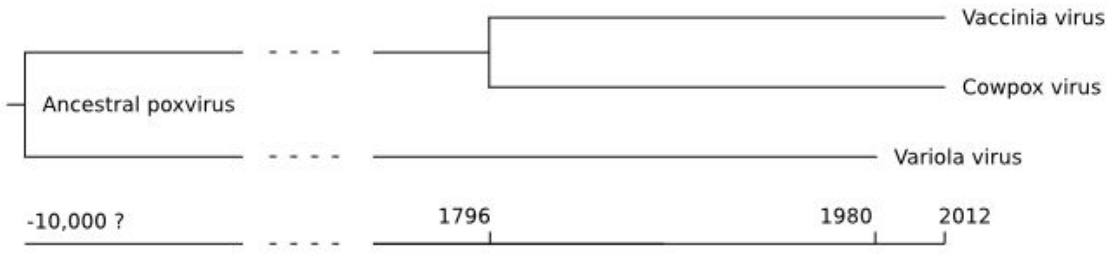

drzewo filogenetyczne | topologia

- Gdy długość gałęzi drzewa odzwierciedla odległość ewolucyjną badanych sekwencji, wtedy drzewo nazywamy **filogramem**.
- **Kladogram** natomiast pokazuje jedynie pokrewieństwa między badanymi taksonami.

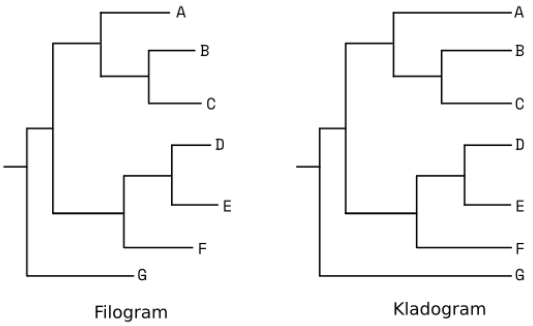

drzewa filogenetyczne | reprezentacja

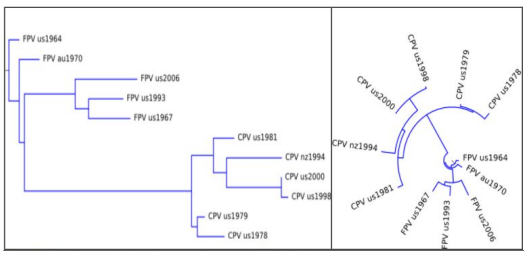

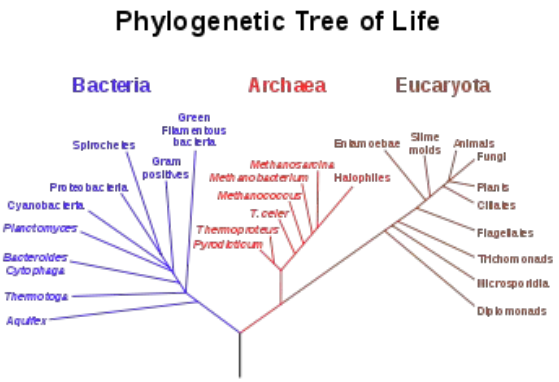

PPI: efekt centralizacji

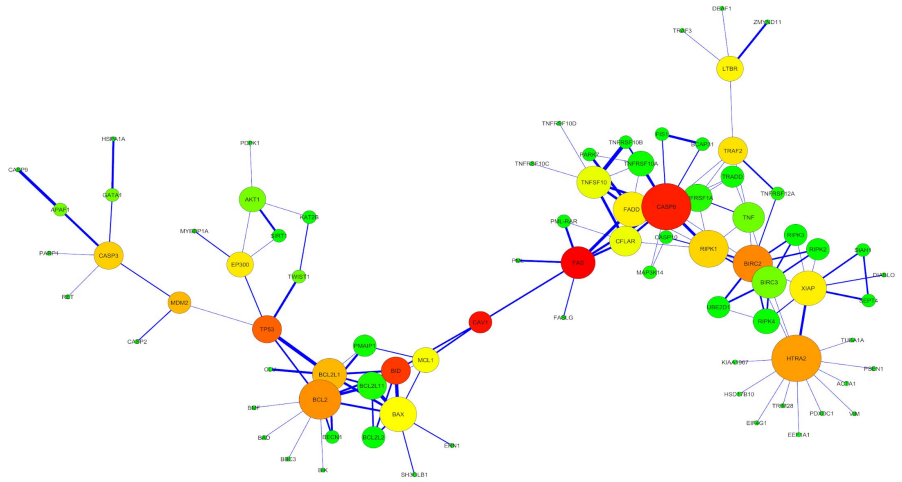

Representing protein-protein interactions: interacting domains

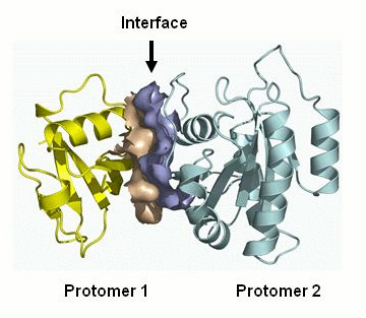

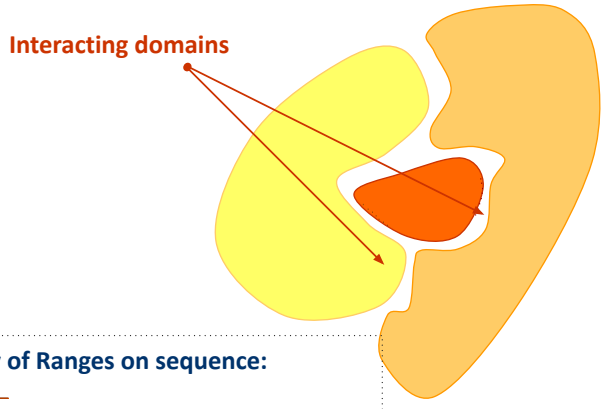

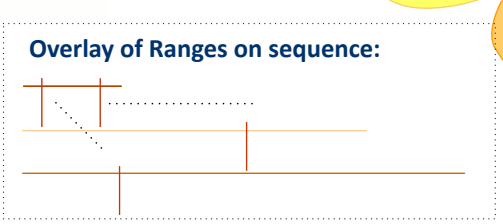

Biologia strukturalne | interakcje

Docking

Homology Modeling

Molecular Dynamics

Threading

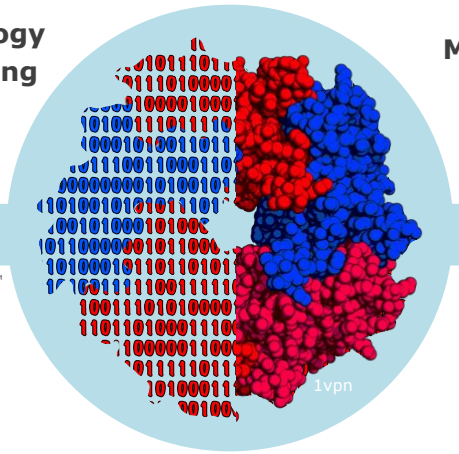

SAS

MS

X-Ray

FRET

EPR

Cryo-EM

NMR

Experiment

DeepMind

2021-10-04

Protein complex prediction with AlphaFold-Multimer

Richard Evans[1*], Michael O'Neill[1*], Alexander Pritzel[1*], Natasha Antropova[1*], Andrew Senior[1], Tim Green[1], Augustin Žídek[1], Russ Bates[1], Sam Blackwell[1], Jason Yim[1], Olaf Ronneberger[1], Sebastian Bodenstein[1], Michal Zielinski[1], Alex Bridgland[1], Anna Potapenko[1], Andrew Cowie[1], Kathryn Tunyasuvunakool[1], Rishub Jain[1], Ellen Clancy[1], Pushmeet Kohli[1], John Jumper[1*] and Demis Hassabis[1*]

[1]DeepMind, London, UK, [*]These authors contributed equally

High-throughput computation vs. High-resolution experiments

computational models are often not trusted by the experimental community